

Biskupská komise pro zasvěcený život

Zasvěcené panenství

žití ve světě

květen 2011

Příručka pro Stav panen (*Ordo virginum*)
určená biskupům a delegátům pro zasvěcený život

Francouzská
biskupská
konference

Statut této příručky

Na redakci této příručky určené biskupům a delegátům pro zasvěcený život pracovala skupina zasvěcených panen spolu s příslušnou biskupskou komisí.

První verze byla zaslána všem biskupům a jejich prostřednictvím zasvěceným pannám. Po tři léta mohli všechny a všichni předkládat doplňky nebo modifikace k tomuto pracovnímu dokumentu. V létě roku 2011 byly tyto doplňovací návrhy zpracovány několika zasvěcenými pannami, jedním delegátem pro zasvěcený život a jedním biskupem, členem biskupské komise. Po ukončení jejich práce byla nová verze této příručky předložena Komisi pro zasvěcený život. Bylo rozhodnuto zaslat text do Říma k dobrozdání na Kongregaci pro instituty zasvěceného života a společnosti apoštolského života.

Text byl doplněn se zřetelem na připomínky kongregace. Pak byl naposled přečten Biskupskou komisí pro zasvěcený život a potom předložen stálé komisi.

Nyní je tedy vydán se schválením Biskupské komise pro zasvěcený život Francouzské biskupské konference, aby pomohl biskupům a jejich delegátům pro zasvěcený život při vykonávání jejich specifického poslání vzhledem k zasvěcenému panenství žitému ve světě.

OBSAH

- 7 I. Zasvěcené panenství v církvi**
1. Povolání staré a nové
2. Zasvěcené panenství
- 9 II. Význam panenského zasvěcení-konstitutivní prvky**
1. Výjimečná láska ke Kristu
2. Znamení církve - nevěsty
3. Milost panenství
 Milost ženství
 Dar božského Snoubence
 Panna a matka
4. Znamení v církvi
5. Znamení ve světě
- 13 III. Život zasvěcené panny**
1. Život podle evangelia
 Zasvěcená panna se sjednocuje s Kristem čistým
 Zasvěcená panna se sjednocuje s Kristem chudým
 Zasvěcená panna se sjednocuje s Kristem poslušným
2. Snoubenecké poslání zasvěcené panny
 Pro větší lásku ke Kristu
 - Eucharistie, „svatební místo“
 - Božské officium
 - Osobní modlitba
 - Podle osobního obdarování
 - Svátost smíření
 - „Mají se věnovat skutkům pokání“
 Pro Krista ve větší disponovanosti pro všechny
3. Začlenění do církve
 „Společenství“, jaké je skutečně
 Zvláštní pouto s biskupem a diecézí
- 18 IV. Rozlišovací prvky**
1. Kdo rozlišuje a jak
2. Rozlišovací kritéria
 Základní kritéria
 Zvláštní kritéria
 Láska ke Kristu a církvi
 Panenství
 Lidská a citová vyrovnanost
 Duchovní život
 Život v církvi

- 21 V. Formace zasvěcených panen**
1. Počáteční formace
2. Trvalá formace
- 22 VI. Doba rozlišování**
1. Přijetí žádosti o počáteční rozlišení
2. Období formace
 Trvání
 Doba formace
 Duchovní průvodce
3. Závěrečné rozlišení biskupa a přijetí k zasvěcení
- 24 VII. Příprava zasvěcení**
1. Všeobecné normy
2. Přípravy ve farním společenství
3. Příprava slavnosti
- 25 Dodatky**
- 27 Seznam literatury**

I. Zasvěcené panenství v církvi

1. Povolání staré a nové

„Již od apoštolských dob existovaly křesťanské panny, které Pán povolal, aby se mu bezvýhradně oddaly s větší svobodou srdce, těla i ducha; udělaly rozhodnutí, schválené církví žít v panenském stavu „pro nebeské království“ (Mt 19, 12).“¹

Obřad zasvěcení panen náleží k nejdražším pokladům římské liturgie. Vždyť Ježíš Kristus zanechal své církvi jako odkaz význačný dar panenství.

A proto od apoštolských dob panny stále znovu zasvěcovaly Bohu svou čistotu a zdobily tajemné Tělo Kristovo a obohacovaly ho obdivuhodnou plodností.

Jak dosvědčují svatí Otcové, pečuje Matka Církev již od nejranějších dob s laskavou starostlivostí o to, aby posílila závažné rozhodnutí panen slavnostní zásvětnou modlitbou. Tato se v průběhu staletí rozvíjela pomocí dalších obřadů jasněji zdůrazňujících, že zasvěcené panny nabízejí obraz Církve - Nevěsty Kristovy. A tato modlitba vešla do římského pontifikálu.“²

Během dějin se však zasvěcení panen postupně přestávalo udělovat ženám žijícím ve světě, zatímco v některých mnišských řádech přetrvalo do dnešních dní.

Druhý vatikánský koncil požádal o revizi *Obřadu zasvěcení panen*. Církev tehdy znovu objevila krásu tohoto povolání žitého ženami uprostřed světa. *Obřad panenského zasvěcení* byl tedy znovu obnoven 31. května 1970 papežem Pavlem VI. pro dvojí užití: pro ženy žijící ve světě a pro některé mnišky po jejich věčných slibech.

2. Zasvěcené panenství

Zakořeněna v křestní milosti a v realitě celého křesťanského života, který je zároveň společenstvím i bratrstvím, je specifická povaha zasvěceného panenství stanovena v postsynodální apoštolské exhortaci *Vita consecrata* (1996) takto:

„V průběhu staletí existovalo nemálo mužů a žen, kteří uposlechli volání Otce a výzvy Ducha svatého a vybrali si tento zvláštní způsob následování Krista, totiž že se mu odevzdali s čistým a nerozděleným srdcem (viz 1Kor 7, 34).“ (VC č. 1)

„Zasvěcený život se skutečně nachází v samém srdci církve a má rozhodující význam pro její poslání, protože vyjadřuje „nejniternější podstatu křesťanského povolání“ a zároveň ochotu snoubenky církve ke spojení se svým jediným snoubencem.“ (VC č. 3).

„Je skutečným důvodem k radosti a opravdové naději, že dnes opět, jak se zdá, rozkvétá starobylý stav panen zasvěcených Bohu, jehož existence je v křesťanských společenstvích dosvědčena od apoštolských dob. Zasvěceny diecézním biskupem vstupují tyto panny do

¹ Katechismus katolické církve č. 922

² Dekret kongregace pro bohoslužbu, 31.května 1970

zvláštního svazku s církví a odevzdávají se do její služby, i když zůstávají ve světě. Ať žijí samy či ve společenství, jsou jedinečným eschatologickým obrazem nebeské snoubenky a budoucího života, kdy konečně církev bude žít v plnosti lásky ke svému snoubenci Kristu“. (VC č.7)

Při panenském zasvěcení snoubenecký závazek a z něj plynoucí láska podněcují touhu nechat se přetvářet v Krista čistého, chudého a poslušného.

Ordo virginum tvoří ženy, které přijaly panenské zasvěcení. Latinské slovo *ordo* musí být chápáno ve smyslu „stavu osob“ zasvěcených podle obřadu, který se nazývá *Ordo consecrationis virginum*.

*Kodex kanonického práva*³ formuluje učení koncilu. Nemluví už jen o řeholním životě, ale o zasvěceném životě jako celku. Předtím než stanoví pravidla jeho života, uvádí jeho definici v kánonu 573 §1:

Zasvěcený život je skrze sliby dle evangelních rad formou stálého života, již se věřící následující úžeji Krista působením Ducha svatého dávají cele Bohu, jehož milují nade vše, pro kterého se nově a speciálně věnují oslavě Boží, budování církve a spáse světa, dosahují dokonalosti lásky ve službě Božímu království a stávajíce se zářivým znamením v církvi, už nyní zvěstují nebeskou slávu.“

Obsahem kánonu 604 je stav panen:

„§1.(...) K těmto formám zasvěceného života (instituty zasvěceného života, kánony 573-602, poustevnického života, kánon 303, se připojuje Stav panen, které poté, co vyjádřily posvátné předsevzetí následovat úžeji Krista, jsou zasvěceny diecézním biskupem dle schváleného liturgického obřadu Bohu, mysticky zasnoubeny Kristu Božímu Synu (doslovný překlad) a zavazují se ke službě církve.

§2 Aby věrněji zachovávaly své předsevzetí a vzájemně se podporovaly ve službě církvi podle svého stavu, mohou panny vytvářet sdružení“.

³ Katechismus katolické církve se zabývá otázkou zasvěceného života v č. 914-917 a panenského zasvěcení v č. 922-924.

II. Význam panenského zasvěcení konstitutivní prvky

*Zvyk zasvěcovat panny užívaný již v prvotní církvi, vedl k vytvoření slavnostního obřadu, jímž se panna přijatá do stavu zasvěcených osob, stává transcendentálním znamením lásky církve ke Kristu a eschatologickým obrazem nebeské Nevěsty a budoucího života. Obřadem zasvěcení panen církev projevuje svou lásku k zasvěcenému panenství a stále vyprošuje pannám Boží milost a vlití darů Ducha svatého.*⁴

*„Jako si Kristus zamiloval církev: vydal se za ni (...) on ji totiž před sebe chtěl předvést jako zcela zářící, bez úhony a vrásky a bez čehokoli podobného, ale svatou a neposkrvněnou (...) toto tajemství má veliký dosah; chci říci, že se vztahuje na Krista a církev.“ (Ef 5,25-32)*⁵

1. Výjimečná láska ke Kristu

*„Zasvěcené panny ukazují církvi i světu, že Kristus je středem každého křesťanského života a že svazek s Ním je na prvním místě před všemi ostatními svazky, rodinnými či společenskými. Láska ke Kristu je nade vším. Panny jsou svědectvím tohoto Kristova primátu i svým tělem. Převyšuje všechny ostatní priority. Ježíš si zaslouží být milován pro Něj samého a jen pro Něj. Neboť každý snoubenecký vztah nachází své naplnění a dovršení v této duchovní svatbě. Beránek si zaslouží, abychom Jej následovali, kamkoli půjde, starali se jen o Něj a „věci Pána“.*⁶

Význam panenského zasvěcení je možno vyjádřit takto: panna miluje, protože je milována živým Kristem, „věrně lne k Pánu bez rozptylování“ (1 Kor 7,35), „zasnoubená jedinému muži.“ (2 Kor 11,2). Tato láska k Pánu neomezuje srdce, ale rozšiřuje jej rozměrem lásky k bližnímu. Panna ji každý den přijímá a nechává ji, aby prostoupila celý její život.

2. Znamení Církve - nevěsty

Svatební jazyk prostupuje celou Bibli, aby vyjádřil pouta lásky, která chce Bůh upříst mezi sebou a celým lidstvem.

„Jako se mladý muž žení s pannou, tak se s tebou ožení tvůj stavitel. A ženichovu radost nad nevěstou zakusí nad tebou tvůj Bůh.“ (Iz 62,5)

Kristus zpečetil svou krví smlouvu novou a věčnou, opravdové svatební tajemství mezi Ním a církví, lidem nové smlouvy.

Každý křesťan je svým křtem povolán, aby žil v této svatební lásce. Církev sama žije v očekávání věčné svatební oslavy.

⁴ Obřad zasvěcení panen, Úvod, I.

⁵ Všechny biblické citace jsou z Jeruzalémské bible.

⁶ Kardinál Gotfried Daneels, předmluva ke knize kanovníka Simoneta *Le Seigneur t'épousera*.

Panna se zasvěcením „stává transcendentálním znamením lásky církve ke Kristu, svému Ženichovi“⁷.

Již nyní předjímá skutečnost této svatby. Důležité je umístit tuto sponsalitu zasvěcené panny do sponsality církve-nevěsty Kristovy, jejímž je znamením uprostřed světa.

Tato svatební dimenze se zajisté týká všech pokřtěných, ale pro zasvěcenou pannu je samým středem jejího povolání. Tím se vysvětluje, proč se tradice neobávala nazývat zasvěcené panny „nevěstami Kristovými“.

3. Milost panenství

Milost ženství

Panenství je ženskou realitou. Je znamením vepsaným do těla zdrženlivého života. Je-li tím jen pro Boha samého, směřuje cele ke svatební radosti mezi Kristem a církví.

„Duch a Nevěsta říkají: Přijď!“ (Zj 22,17)

„Je zahrada uzavřená, má sestra, nevěsta; uzavřená zahrada, zapečetěný pramen.“ (Pís 4,12 citovaná u Ambrože milánského), toto jsou výrazy z Písně písní užívané církevními Otcí k oslavě ženského panenství.

Zasvěcení panen, veřejné, liturgické a slavnostní je fakticky vyhrazeno ženám.

„Mezi rozmanitými dary jsi z pramene své štědrosti udělil některým dar povolání k zasvěcenému panenství. Dáváš jej těm, kterým chceš. Tvůj Duch svatý, totiž vzbuzuje ve tvém lidu muže a ženy vědomé si velikosti a svatosti manželství a přesto schopné se tohoto stavu zříci, aby od nynějška přilnuli ke skutečnosti, která je jeho předobrazem: spojení Krista a církve. Blahoslavení ti, kdo zasvěcují svůj život Kristu a uznávají jej za zdroj a smysl panenství.“⁸

Dar božského Snoubence

Církevní Otcové chválili panenství, Boží dar. Negativní obraz panenství v dnešní době nás vyzývá, abychom jasně vyjádřili jeho křesťanský smysl.

Panenství samo o sobě smysl nemá: zdrojem panenství je Kristus a je to jen spojení s Kristem, které mu dává smysl. Zasvěcená panna zcela patří Bohu, odevzdala celé své bytí svobodně zvolenému Ženichovi.

Panenství těla je výrazem panenství srdce. Panenství takto chápané je výhradně darem Božím a nikdo se nemůže pyšnit tímto Božím vyvoláním.

V obrazu Panny Marie bude zasvěcená panna každý den stále více objevovat bohatství svého panenství.

⁷ Obřad zasvěcení panen, předmluva, I.

⁸ Obřad zasvěcení panen., 24

Panna a matka

S Marií má zasvěcená panna účast na panenském mateřství církve. Láskou, kterou přijímá, se otevírá plodnosti svého Ženicha. S matkou církví žije opravdové duchovní mateřství.

Tajemství křesťanského panenství vrůstá do Mariina „ano“ při zvěstování Páně:

"Skrze „ano“ při vtělení se Maria stává prvotní církví, neboť církev není ve své nejhlubší podstatě ničím jiným než „ano“tvořící Bohu. Tak zahrnuje jak panenství, tak mateřství: panenství a plodnost jsou neoddělitelné. Mariino panenství se stává křesťanským panenstvím ve stejné chvíli, kdy se stává mateřstvím. Právě tam se uskutečňuje přechod od Starého k Novému zákonu."⁹

4. Znamení v církvi

Zasvěcená panna má účast na životě a svatosti církve.

Její charismatem je být znamením svatební smlouvy Krista a církve. Toto „znamení“ je darem pro celou církev a má zářit jak v církvi, tak i ve světě.

Biskup je svátostnou přítomností Krista Ženicha ve své církvi. Zasvěcená panna je znamením církve nevěsty. Tak si vysvětlujeme pouto, které existuje mezi biskupem a zasvěcenými pannami a fakt, že udílet zasvěcení náleží biskupovi.

5. Znamení ve světě

Zasvěcená panna žije ve světě aniž by mohla počítat se strukturami a oporou, kterým se těší členové různých institutů zasvěceného života. Bude muset žít své povolání v určité samotě uprostřed světa a být zároveň „znamením“ celým svým životem.

Přítomnost v Bohu, přítomnost ve světě, ve světě ale ne ze světa, panna musí svým životem vytvářet znamení pro muže a ženy této doby, spíše tím, čím je než tím, co dělá. Toto znamení bude často zdrojem otázek či odporu.

Možná proto na ni dolehne bolestné osamění. Žena, která se zavazuje, že bude tímto mystickým znamením uprostřed světa, musí vědět, že se tím spojuje s božským Ženichem obětujícím svůj život na kříži.

Celým jejím životem prostupuje slovo Písma, které v ní přebývá a naplňuje ji: *„Amen, přijď, Pane Ježíši!“* Bude si stále připomínat, že Beránkova svatba je nejvyšším cílem stvořitelského plánu.

Každá zasvěcená panna je svým způsobem „znamením“ podle svých obdarování a charismat, ve velké různosti věku, situací, profesí, spiritualit, lidské i církevní angažovanosti.

Dvě zasvěcené panny se sobě nikdy nepodobají! Tato různost neohrožuje základní požadavky tohoto života. „Mým pokrmem je činit vůli mého Otce“, říká Ženich (Jan 4,34).

⁹

Kardinál Joseph Ratzinger, homilie z 25.3. 1988 při obřadu zasvěcení jedné panny.

III. Život zasvěcené panny

1. Život podle evangelia

„Chceš následovat Krista, jak k tomu vybízí evangelium, aby tvůj život byl svědectvím účinné lásky a zřetelným znamením budoucího života?“ /Obřad zasvěcení panen 17/

Dříve než ji biskup zasvětit, vysloví panna své propositum, rozhodnutí pro panenství, závazek slavnostní a veřejný:

„Přijměte, Otče, mé předsevzetí zachovávat dokonalou čistotu a následovat Krista“ (Obřad zasvěcení panen 22)

Tímto rozhodnutím se zavazuje „následovat Krista“, to jest připodobnit své bytí a celý svůj život božskému Ženichovi čistému, chudému a poslušnému svého Otce.

Zasvěcená panna se sjednocuje s Kristem čistým

„Miluje-li mne někdo, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu a uděláme si u něho příbytek.“ (Jn 14, 23)

Čistota zasvěcené panny svědčí o moci Boží lásky a o radosti, že mu může patřit.

Bdí nad tím, aby své vztahy prožívala v jistém odříkání, a nesnaží se získávat lásku ani pozornost.

Zachovává nutnou zdrženlivost a opatrnost a opírá se o modlitbu.

Zasvěcená panna se sjednocuje s Kristem chudým

„V chudobě bud' jejich hojností“ (Obřad zasvěcení panen 24, zásvětná modlitba)

Chudoba je odpoutanost ode všeho, co není Bůh a bohatstvím se rozumí každá neuspořádaná náklonnost. Chudoba je odpoutanost od majetku podle Boží vůle.

Tato odpoutanost dovoluje milovat Boha z celé své duše, z celého srdce a ze všech sil. Spojení s Bohem vyžaduje chudobu.

Zasvěcená panna žije chudobu v souladu se svým životním stavem, t.j. způsobem zároveň náročným i adekvátním svému životnímu stylu.

Zodpovídá sama za své potřeby aniž by obvykle žádala o pomoc zvenčí.

Bdí nad tím, aby nelpěla na svém majetku a užívala jej s velkou obezřetností.

Panenské zasvěcení se konkrétně projevuje svědectvím života prostého, střízlivého a velkodušného.

Zasvěcená panna se učí být chudou podle vzoru milovaného Syna s vědomím, že vše dostává od Otce v důvěře a odevzdanosti.

Zasvěcená panna se sjednocuje s Kristem poslušným

„Kristus se stal poslušným až k smrti a to k smrti na kříži.“ (Flp 2,7-8)

Panna přizpůsobuje svůj život životu svého božského Ženicha. Stejně jako On nachází svůj pokrm v láskyplné poslušnosti.

Žít tuto Boží vůli vyžaduje život zcela vydaný Kristu a Duchu svatému. Riziko, že bude svoji vůli pokládat za Boží, je reálné. Proto je nezbytné pravidelné duchovní doprovázení.

Sekulárnost tohoto životního stavu od zasvěcené panny konkrétně vyžaduje:

- uvědomělou a promodlenou poslušnost všem autoritám, které jsou jí dány v každodenním životě (Řím 13,1-7)
- vnitřní disponovanost zříkat se vlastní vůle.

Život zasvěcené panny je podle obrazu Krista „kenozí“, ponížením (Flp 2,1), podle obrazu božského Ženicha se učí žít v pokoře.

2. Snoubenecké poslání zasvěcené panny

Přednostní službou zasvěcené panny je panenská láska ke Kristu.

Z podnětu Ducha svatého slibují zasvěcené panny Bohu čistotu pro větší lásku ke Kristu a větší pohotovost pro všechny. Proto se věnují modlitbě, pokání, službě svým bratřím a apoštolské práci podle svého vlastního stavu a charizmat.

Pro větší lásku ke Kristu

Modlitba je požadavek lásky, společenství s Milovaným a se světem, v němž má dle jeho přání zapustit kořeny.

Eucharistie, "svatební místo"

- Církev se stále rodí z Kristovy výkupné oběti zpřítomňované v eucharistii.
 - V souladu se svým specifickým charismatem se zasvěcená panna stará, aby byla každý den na mši sv., je-li to možné.
- Je pro ni životně důležité setkávat se s božským snoubencem při eucharistické adoraci.

Božské officium

Obřad zasvěcení panen stanoví v poznámkách Úvodu: „Aby zasvěcené panny plnily povinnosti modlitby, doporučuje se jim naléhavě každodenní slavení Denní modlitby církve, především ranních chval a nešpor. Tím spojí svůj hlas s Kristem veleknězem i svatou církví a budou neustále chválit nebeského Otce a prosit za spásu celého světa.“

Je-li to vhodné, odevzdává se kniha Denní modlitby církve jako jeden ze symbolů zasvěcení: být v „Nevěště“, která spojuje svůj hlas s hlasem Ženichovým.

Zasvěcená panna, která se sama modlí oficiem, činí tak v jednotě s celou církví a pro celý svět. Z něj čerpá pokrm pro svou modlitbu a sílu pro své poslání.

Osobní modlitba

Stejně jako u každého křesťana je osobní modlitba zasvěcené panny zakotvena v naslouchání slovu Božímu.

Její modlitba, pečeť tajemství zasnoubení, je tichou přítomností, která nechává Krista, aby na ni hleděl a zasnuboval se s ní.

Zasvěcená panna vnáší do své modlitby úmysly církve a světa a obzvláště svého biskupa. Modlí se k Marii, Panně a Matce a přijímá ji do celého svého života.

Podle osobního obdarování

Vše, co bylo řečeno o smyslu panenského zasvěcení, postačí k položení základů snoubenecké spirituality zasvěcené panny. To jí nebrání být ve spojení s nějakou duchovní rodinou.

Každá panna může dát svému životu modlitby zabarvení konkrétní spirituality, za předpokladu, že bude žít své základní charizma zasvěcené panny.

Zasvěcená panna má celý život bdít na modlitbách a vystříhat se veškerého aktivismu, který by ohrožoval primát její modlitby.

Svátost smíření

Zasvěcená panna pravidelně přijímá svátost smíření. Nachází v ní sílu, aby rostlo její sjednocení s Kristem.

„Mají se věnovat skutkům pokání“ (Obřad zasvěcení panen, Úvod 2)

„Chce-li někdo jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi na sebe svůj kříž a následuj mne.“ (Mk 8, 34)

Mají-li panny směřovat ke Kristu, musí každá mít na paměti, že “se má zříkat sama sebe, nést svůj kříž a následovat Ježíše.” Božský Ženich se tak stane v jejím životě vším.

Každá si volí se souhlasem svého duchovního průvodce pokání a oběti, které jí pomohou k většímu sjednocení se svým Pánem. Přijímá ty, které nabízí církev.

Pokojně na sebe bere všechny oběti, které jí ukládá každodenní život.

Pro Krista ve větší disponovanosti pro všechny

Jako nevěsta Kristova je zasvěcená panna příbytkem téže lásky, kterou má Kristus k lidem, svým bratřím a sestrám. Je na ní, aby se nechala proniknout něžnou a milosrdnou láskou svého Pána.

Spolu s Kristem Spasitelem hoří touhou, aby byli všichni spaseni a došli k poznání pravdy (1Tim 2,4)

Ví, že Bůh je v tomto světě přítomen, miluje jej a tajemně vede k dovršení.

Setkává se ve víře a lásce se svým Pánem a slouží mu v jeho bratřích a sestřích, zvláště těch nejhudších: „*Vpravdě vám říkám, pokud jste to udělali jednomu z těch nejmenších mých bratrů, mně jste to udělali.*“ (Mt 25,40)

Ať jsou její aktivity sebevýznamnější, nepředstavují nikdy cíl samy o sobě, ale jsou vždy prožívány v hluboké jednotě s Kristem.

Všechna její díla, práce, společenský život, sdružování, angažovanost v církvi, vše je svým způsobem aktivní účastí na starostlivosti Ženicha a Církve - jeho nevěsty.

3. Začlenění do církve

„Společenství“, jaké je skutečně

Při nedělní mši svaté, která „tvoří“ církev, se každý pokřtěný sjednocuje se svým Pánem a stává se bratrem či sestrou všech údů Těla Kristova.

Tímto způsobem není zasvěcená panna bez společenství ani bez sesterského života: je zasvěcená v partikulární církvi. Jejím společenstvím je „eucharistické společenství“ s biskupem.

Využívá příležitostí, které má k dispozici, aby se účastnila velkých momentů diecézního života.

Každá panna má nějakou farnost či jiné místo stálého zařazení do církve. Snaží se podílet na jejím životě.

Jelikož patří ke Stavu panen, žije ve společenství s ostatními pannami diecéze a ráda se účastní setkání organizovaných biskupem.

Zvláštní pouto s biskupem a diecézí

"Biskupovi přísluší stanovit, z jakých důvodů a jakým způsobem mají ženy, žijící ve světě, přijmout závazky k životu v trvalém panenství." (Obřad zasvěcení panen, Úvod 5)

„Biskup se panen táže, zda chtějí vytrvat v úmyslu zachovat panenství a přijmout panenské zasvěcení.“ (Obřad zasvěcení panen, Úvod 7)

Jako každý pokřtěný žije zasvěcená panna ve společenství s biskupem a diecézí.

Biskup je pro ni jako řeholní představený, do jehož pravomoci patří stanovit pro ni pravidla. Na něm je, aby rozlišil povolání k zasvěcení a zasvětil ji.

Biskup má ověřit splnění podmínek pro připuštění k zasvěcení, tak jak je to upřesněno v obřadu zasvěcení panen a zmíněno v následující kapitole.

Biskup je zvláštním způsobem spojen se zasvěcenými pannami své diecéze. Proto bude vhodné, aby se také staral o následující věci:

- Pomůže při zařazení panen do církve dle jejich charizmat. Tak bude *Ordo virginum* správně začleněno do diecéze a rovněž tak jednotlivá panna.

- Pravidelně se setkává s pannami své diecéze hromadně i s každou zvlášť. Tyto kontakty jsou pro povolání žité individuálně důležité.

- Dohlédne na život zasvěcené panny dle svého uvážení buď sám či prostřednictvím delegáta pro zasvěcený život či biskupského delegáta pro zasvěcené panny.

- Pokud se zasvěcená panna z důvodů profesních či jiných chystá žít v jiné diecézi, projedná to se svým biskupem. Biskup pak naváže kontakt s biskupem té diecéze, kde si zasvěcená panna přeje pobývat, a požádá jej, zda by ji přijal. Zasvěcená panna se spojí se svým novým biskupem. Je však také možné, aby zasvěcená panna zůstala ve spojení s diecézí, kde byla zasvěcena, i když pobývá v jiné diecézi z profesních či jiných důvodů. I to však učiní po projednání se svým biskupem.

- V případě, že by zasvěcená panna požádala o uvolnění ze závazku zasvěcení nebo by biskupa vedl jiný závažný důvod k úmyslu zprostit pannu zasvěcení, bude se biskup držet kanonické procedury, která mu přísluší, a přitom pečlivě dbát na právo obhajoby pro případ propuštění.

IV. ROZLIŠOVACÍ PRVKY

1. Kdo rozlišuje a jak

Rozlišení tohoto povolání spadá do kompetence biskupa a těch, které deleguje, aby mu pomáhali v této službě.

Toto rozlišování je tím citlivější, že zasvěcená panna vstupuje svým veřejným a slavnostním zasvěcením do definitivního životního stavu, a bude potom muset žít toto povolání sama ve světě.

Proto je nutné rozlišování, v němž „faktor času“ a zřetel na přesná kritéria mají zásadní důležitost.

2. Rozlišovací kritéria

Základní kritéria

Jsou upřesněny v obřadu zasvěcení, č. 5 Úvodu, který také připomíná, že „*biskupovi přísluší stanovit z jakých důvodů a jakým způsobem mají ženy žijící ve světě přijmout závazky k životu v trvalém panenství*“.

Zvláštní kritéria

Láska ke Kristu a církvi

- Zasvěcená panna musí projevit autentickou lásku ke Kristu a mít touhu Jemu připodobnit svůj život.

- Musí si být vědoma snoubenecké dimenze svého povolání a celého svého života a vložit ji do tajemství nové smlouvy Krista s církví.

Panenství

Být pannou

V této věci se biskup moudře přidrží toho, co upřesňuje obřad zasvěcení panen: „*nebýt provdána a nežít veřejně a zjevně způsobem odporujícím čistotě.*“

Nebojí se připomenout krásu panenství: „*Všechny nejlepší plody jsem uchovala pro tebe, můj milý.*“ (Pís 7,14)

Panna je ženou, která takto miluje Lásku srdcem i duší, a to je možné z milosti Boha, který jí k tomu dává sílu. Tato Láska jejího života bude v případě zasvěcené panny nabývat podoby Krista, kterého bude postupně přijímat za Snoubence.

„*Panenství není ctěno samo o sobě /jakožto fyzická integrita/, ale protože se zasvětilo Bohu; třebaže je zachovááno tělesně, je to přece věrnost a duchovní závazek, které jej chrání. Proto*

je panenství tělesné také duchovní, neboť je to zdrženlivost inspirovaná zbožností, která jej posvěcuje a stráží.“ (Sv. Augustin, De sancta virginitate, č. 8)

Pohledme do obřadu zasvěcení panen:

„Ty miluješ nevinné ruce a přebýváš v čistém srdci (...) Mezi rozmanitými dary jsi z pramene své štědrosti udělil některým dar povolání k zasvěcenému panenství.“ (Obřad zasvěcení panen, zásvětná modlitba, 24)

Zasvěcená panna zakouší v celé své bytosti toto „vyvolení“, které je Boží laskavostí: *„Ještě než jsi vyšel z lůna, posvětil jsem tě.*“ (Jer 1,5) .

- Je odhodlaná být celý život nazývána zasvěcenou pannou.

Závazek, který na sebe zasvěcená panna vzala, je veřejný. Musí tedy být ochotná vzít na sebe tento závazek veřejně, beze strachu a otevřeně o něm vydávat svědectví v církvi i ve světě.

Rozumí se však samo sebou, že tak bude činit s jemností a soudností a volit slova přiměřená okolnostem. Její profesní život ji občas může přimět k tomu, že pomlčí o svém životním stavu.

- Mít ve velké úctě manželství

Panny uznávají *„vznešenost manželského svazku, přesto, vedeny Tvou Prozřetelností zřekly se manželství a neuzavírají sňatek, ale touží to tom a milují to, co je svátostí manželství naznačeno, totiž spojení Krista a církve.*“ (Obřad zasvěcení panen, zásvětná modlitba, 24).

- Specifičnost panenství žitého ve světě

Povolání zasvěcené panny má zvláštní specifikum a náročnost. Neměla by si jej zvolit kvůli selhání, nemožnosti realizovat jiné životní plány.

Biskup moudře zváží, zda k zasvěcení panen připustit řeholnice, které byly zproštěny věčných slibů.

- Lidská a afektivní vyrovnanost

Toto povolání, které ponechává velký prostor osobní svobodě, vyžaduje velkou lidskou, psychologickou a duchovní vyrovnanost, osvědčenou osobní stabilitu, určitou zralost. Takové povolání odpovídá na Boží výzvu přijatou s plným vědomím nároků, které předpokládá.

- Duchovní život

- Mít náklonnost a cit pro eucharistii, liturgickou a osobní modlitbu.

- Prožívat hlubokou lásku k Panně Marii.

- Mít lidskou a duchovní schopnost rozeznat a radostně následovat nabídky Ducha svatého v životní každodennosti.

- Opravdově spolupracovat s duchovním průvodcem

- Život v církvi

Kandidátka musí být normálně zařazena do místní církve podle svého stavu a charizmat. Je třeba ověřit, zda:

- opravdu přijala tři svátosti křesťanské iniciace;

- má dostatečnou znalost víry a je ochotná ji ještě prohlubovat v poslušnosti učení církve;

-svědčí o šťastném křesťanském životě.

V. FORMACE ZASVĚCENÝCH PANEN

Formace je základem, který pannám umožní plně proniknout nejen do bohatství křesťanského mystéria, ale obeznámit se i s povoláním k zasvěcenému panenství.

Formace se upraví podle potřeb každé panny. Každá musí být schopná vydat svědectví o své víře. K přijetí zasvěcení je nezbytná dostatečná formace.

1. Počáteční formace

Místem setkání s Kristem je Písmo svaté. Musí se číst každý den s porozuměním a láskou. Základním prvkem každé formace je objevování Bible. Zasvěcená panna musí také stále postupovat v chápání víry a být schopná o ní mluvit. *Katechismus katolické církve* zůstává zdrojem její formace, která se bude prohlubovat se zřetelem na každou z nich.

Středem každodenního života panny bude eucharistie a liturgie hodin, je-li to možné. Musí prohloubit své chápání tajemství eucharistie, objevit bohatství modlitby církve.

Kandidátky panenského zasvěcení budou uvedeny do podstaty zasvěceného života, zvláště spirituality zasvěcené panny. Základní texty církevních Otců o panenství a obřad zasvěcení panen budou pečlivě čteny a rozjímány.

Tuto formaci kandidátky dostanou v již existujících diecézních kurzech nebo v jiné formaci přizpůsobené schopnostem a potřebám každé z nich.

K tomu bez váhání použijeme moderní komunikační prostředky. Formace jako celek bude probíhat pod vedením biskupa či jeho delegáta a za pomoci zasvěcených panen.

2. Trvalá formace

Trvalá formace je nezbytná. Biskup či jeho delegát se budou starat o to, aby zasvěcené panny povzbuzovali k neustálé formaci během jejich života (*Vita consecrata* č. 69) . Každá zasvěcená panna bude považovat za důležité se jí dle svých možností účastnit.

VI. DOBA ROZLIŠOVÁNÍ

1. Přijetí žádosti o počáteční rozlišení.

Když biskup obdrží žádost o počáteční rozlišení, zahájí je buď sám či prostřednictvím delegáta.

Založí se osobní dokumentace: situace křesťana, křestní list s poznámkami na okraji, biřmování, životní podmínky, duševní zdraví. Tento osobní materiál musí být sestaven s nutným ohledem na důvěrnost a předpisy občanského zákona o ochraně osobních údajů.

Zkoumá se, zda osoba vyhovuje základním kritériím tohoto povolání a zda pochopila jeho smysl a požadavky. Nejprve jsou dotázány osoby, které ji dobře znají.

Po tomto počátečním rozlišení ji biskup eventuelně přijme za kandidátku zasvěcení panen.

2. Období formace

Biskup svěří delegátovi či knězi s kompetencí k rozlišování doprovázení kandidátek. Ten o něm bude biskupa pravidelně informovat. K rozlišování budou eventuelně přizvány zasvěcené panny.

Trvání

Doba formace se může protáhnout s ohledem na jednotlivou kandidátku, ale nikdy nemá trvat méně než 3-4 roky, pravděpodobně bude mít tendenci se prodlužovat. Protože se zasvěcení hned po přijetí stává definitivním, je důležitá dlouhodobá příprava. Církev je vždy opatrná, aby nezavázala své členy zasvěceným životem příliš rychle.

Doba formace

Bude zahrnovat pravidelné pohovory o smyslu povolání zasvěcené panny, konkrétní organizaci života, průběžnou formaci.

Kněz pověřený doprovázením poskytne kandidátkám příležitost k setkávání se zasvěcenými pannami.

Naváže kontakt s farářem té farnosti, kam kandidátka patří, aby viděl, jak tato prožívá formaci ve svém křesťanském společenství.

Duchovní průvodce

Každá kandidátka musí mít duchovního průvodce, zvoleného po poradě s delegátem. Jeho úkolem jsou záležitosti svědomí, zatímco delegát se zabývá vnějšími věcmi.

3. Závěrečné rozlišení biskupa a přijetí k zasvěcení

Biskup po vyslechnutí delegáta, t.j. kněze pověřeného formací a přijetím kandidátky, rozhodne, zda ji připustí, či nepřipustí k panenskému zasvěcení. Jemu náleží poslední rozlišení a rozhodnutí.

VII. PŘÍPRAVA ZASVĚCENÍ

Konsekrační modlitba pronesená biskupem „stvoří“ zasvěcenou pannu po její odpovědi, že se rozhoduje pro panenství.

1. Všeobecné normy

K přípravě slavnosti je použit *Obřad zasvěcení panen* a *Pontifikál*.

Budoucí zasvěcená panna si vyhradí čas na seznámení s *Obřadem zasvěcení panen*.

Biskup stanoví datum na neděli či liturgický svátek. Místem bude přednostně katedrála, pokud neusoudí, že tomu má být jinak z pastoračních důvodů.

Delegát zašle faráři dané farnosti žádost o zveřejnění plánovaného zasvěcení. Je na diecézním biskupovi, aby zvážil, jak prakticky toto zveřejnění provést.

Zasvěcené panny dané diecéze budou pozvány k účasti na slavnosti zasvěcení.

Zasvěcení musí být zaznamenáno do diecézního registru zasvěcených panen dle norem *Obřadu zasvěcení panen* č. 14.

Nově zasvěcené bude dáno potvrzení o zasvěcení.

Měla by se zvážít možnost záznamu o zasvěcení do křestní matriky.

2. Příprava ohlášek ve farním společenství

Delegát zkontaktuje faráře dané farnosti, aby uvážili, jak pomoci farnímu společenství v přípravě na tuto slavnost. Je žádoucí, aby byl společenství věřících smysl povolání k zasvěcenému panenství jasně vysvětlen.

3. Příprava slavnosti

Po prostudování *Obřadu zasvěcení panen* připraví ceremonář spolu s delegátem, kandidátkou a eventuálně jednou či další zasvěcenou pannou slavnost.

Průběh slavnosti bude předložen biskupovi k eventuálním úpravám.

Ceremonář dohlédne, aby byly v souladu s *Obřadem zasvěcení panen* připraveny symboly, které se panně odevzdají: prsten, eventuálně závoj, a je-li to vhodné kniha Denní modlitby církve.

Svíce či rozžatá lampa odevzdávaná panně mohou být rovněž začleněny do slavnosti jakožto působivé znamení.

Je žádoucí, aby mohla nově zasvěcená dát shromážděným pannám po svém zasvěcení políbení pokoje (a pouze jim).

SLUŽBA SPOLEČENSTVÍ

1. Již delší dobu existuje několik nabídek služeb

Organizování ročních exercicií pro ty, které si to přejí a mohou, po nichž následuje jeden den věnovaný organizaci základních služeb.

Časopis Christi Sponsa

Finance

Knihovna

Organizování mezinárodních setkání

Vytvoření a udržování webové stránky

Tyto nabídky hrají důležitou roli v životě *Ordo virginum* ve Francii a jsou koordinovány na konci exercicií každoročně nabízených zasvěceným pannám, jichž se účastní někdo z biskupů, členů biskupské komise pro zasvěcený život.

2. Soudržnost v *Ordo virginum*

Je na každém biskupovi, aby upevnil jednotu v *Ordo virginum* své diecéze. Na celonárodní úrovni bude moci biskup, člen biskupské komise pro zasvěcený život, odpovídat na otázky, které se mohou v *Ordo virginum* vyskytnout, společně se spolubratry biskupy a samotnými zasvěcenými pannami, tj. každou důležitou otázku jako např.:

Kdo může mluvit jménem *Ordo virginum*?

Na webových stránkách či v časopisech je povolání k zasvěcenému panství prezentováno tak, že se v tom značná část zasvěcených panen už absolutně nepoznává. Kdo se může vyjadřovat jejich jménem?

Kdo a od koho máme přijmout pověření k přípravě duchovních cvičení, mezinárodního setkání či pouti do Říma?

3. Sdílená péče o formaci

Nejedná se o žádnou strukturu formace, ale o sdílení toho, co se v jednotlivých diecézích dělá, aby biskupové mohli nabídnout kandidátkám zasvěcení a zasvěceným pannám formaci podle jejich způsobilosti.

Už po několik let se v různých diecézích konají formační víkendy buď pro kandidátky zasvěcení, či pro trvalou formaci zasvěcených panen.

Tak se mohou diecéze či provincie, kde je málo kandidátek či zasvěcených panen, připojit k jiným a mít užitek z již existující formace.

Konečně jak je tomu již v mnoha diecézích, biskupská komise pro zasvěcený život bude informovaná o hlavní nabízené formaci, aby ji mohla převést do jiných provincií.

POUŽITÁ LITERATURA

Oficiální církevní texty

- II. vatikánský koncil, *Sacrosanctum consilium*, č. 80, 1963
- *Obřad zasvěcení panen* s dekretem Kongregace pro bohoslužbu, 1970. AELF - Maison des eveques de France, 58, avenue de Breteuil, 75007 Paris
- *Kodex kanonického práva*, kánon 604
- *Katechismus katolické církve*, č. 922-924 a č. 1618-1620
- Apoštolská exhortace *Vita consecrata* z 25.března 1996, papež Jan Pavel II., zvláště č. 7.
- Apoštolský list *Mulieris dignitatem*, 15.srpna 1988, papež Jan Pavel II., zvláště č. 7
- *Znovu začít od Krista*, Kongregace pro instituty zasvěceného života a společnosti apoštolského života, 2002
- Akta Mezinárodního kongresu zasvěcených panen, Řím 2008, zvláště homilie papeže Benedikta XVI. (ve francouzštině dosud není k dispozici).

Patristická literatura

- Církevní Otcové, *Manželství a panenství v prvotní církvi (Mariage et virginité dans l'Eglise ancienne)*, vyd. Migne, 1990
- Sv. Ambrož, *O pannách*, vyd. Solesmes, 1982, *De Virginibus- De institutiones virginis - Exhortatio virginitatis*.
- Sv. Augustin, *Dobro manželství - zasvěcené panenství (Le bien de mariage – La virginité consacrée)* vyd. Nouvelle Bibliotheque augustinienne, 1992. Coll.de poche, 170 s.
- Sv. Jan Chrysostom, *Panenství*, vyd. Sources chrétiennes, č. 125, 1988, 428 s.
- Sv. Cyprián, *O pannách*, vyd. Les Belles Lettres, Paris, coll. Budé, 1925
- Sv. Řehoř Nysský, *Pojednání o pannách*, vyd. Sources chrétiennes č. 119, 1987, 688 s.

Knihy

- Janine Hourcade (OV), *Znovuobjevené povolání žen (Une vocation féminine retrouvée)*, vyd. Téqui, 1997.
- Marie.Thereise Huguet (OV), *Tvůj ženich bude tvým Stvořitelem (Ton époux sera ton Créateur). Esej o tajemství smlouvy*. Vyd. Parole et Silence, 2005
- Anne Leflaive, *Nevěsta Kristova. Studie o žehnání a zasvěcení panen v římském pontifikátu, (Épouse du Christ. Étude sur la bénédiction et la consécration des vierges du pontifical romain)* vyd. Nouvelles Éditions Latines, 1956
- Dom Marmion, *Sponsa Verbi, Panna zasvěcená Kristu (La vierge consacrée au Christ)*, vyd. L'Abbaye de Maredsous, 1955.
- René Metz, *Zasvěcení panen v římské církvi, historická studie o liturgii (La consécration des vierges dans l'Église romaine. Étude d'histoire de la liturgie)*, 1954.
- *Zasvěcení panen, Včera, dnes, zítra*, Paříž, Cerf, 2001
- Jacqueline Roux (OV), *Anne Leflaive, Život za obnovení zapomenutého povolání (Anne Leflaive, une vie pour la renaissance d'une vocation oubliée)*, vyd. Téqui, 2003
- André Simonet, *Pán si tě zasnoubí. Zasvěcené panenství v dnešní době (Le Seigneur t'épousera, la virginité consacrée dans le siecle)*, vyd. Serviteur, 1993, 2. vydání, 1995.
- Marie-Aleth Trapet, *Panenské zasvěcení pro ženy žijící ve světě (La consécration des vierges pour des femmes vivant en plein monde)*, Comité canonique francais des religieux, Vie

religieuse, érémitisme, consécration des vierges, communautés nouvelles, vyd. Cerf, 1993, str .183-208.

Některé články

- Papež Jan Pavel II., „Ať je Kristus jediným smyslem vašeho života“, setkání se zasvěcenými pannami při kongresu v Římě, *Documentation catholique*, č. 2120, 1995.
- Godfried kardinál Daneels, „Jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha“ (Comme une épouse parée pour son époux), *Sanctifier*, 1992
- Marie-Paul Dion, „Účinky obřadu panenského zasvěcení: teologické aspekty“(Les effets du rite de la consécration des vierges:aspects théologiques), *Église et Théologie*, sv. 16, Université Saint-Paul, Canada, 1985
- Marie-Thérèse Huguet (OV), *Obnova liturgického obřadu zasvěcení panen: několik otázek a nejistot kanonického, teologického, pastorálního a spirituálního řádu (Le Renouveau du rite liturgique de la Consécration des Vierges:quelques questionnements et enjeux d'ordre canonique, théologiques, pastoral et sipirituel)*, Nova et Vetera, 1992
- René Metz, „Nový Rituál zasvěcení panen. Jeho místo v dějinách, inovace a stálé prvky(Le nouveau Rituel de Consécration des Vierges: sa place dans l'histoire, innovations et éléments permanents)“, *Maison-Dieu*, č. 110, 1972, str. 88-115.
- Silvia Recchi, „Ordo virginum, starobylá novost v církvi“ (Kanonické právo), překlad článku z *Reflecties*, 1992
- Renée Tryon-Montalembert (OV), „Koncilní obnova zasvěcení panen“(Le renouveau conciliaire de la Consécration des vierges), revue *Vie consacrée*, č. 6, 1981/2.
„Stav zasvěcených panen“ (L'Ordre des vierges consacrées), revue *Vue consacrée*, č. 3-4, 1983.

Speciální knížečky o povolání

Knížečky a níže uvedené články jsou k dispozici v Service de documentation de l'Ordre des vierges, c/o Service national des vocations (SNV), 58 avenue de Breteuil, 75007 Paris.

- Marie-Thérèse Huguet (OV), *La Consécration des vierges*, 1990.
- P.Gérard Muchery, *La virginité consacrée. Etat de vie ancien et nouveau*, Service national des vocations, 1998

Jiné články nebo přednášky

- Godfried kardinál Daneels, *La formation et préparation a la Consécration des vierges*, přednáška pro zasvěcené panny Belgie a Lucemburska, 9. března 1991.
- Mons Pierre Raffin, *Quelques jalons pour la restauration de l'Ordo Virginum*, přednáška v Daxu při mezinárodním frankofonním zasedání zasvěcených panen, 27.července 1992.
- Zasvěcené panny shromážděné při zasedání v Alenconu, *La vierge consacrée dans l'Eglise et dans le monde. Éléments de réflexion a l'attention des éveques en vue du Synode sur la vie consacrée*, srpen 1993.

Polož si mě jako pečeť na své srdce,
jako pečeť na svou paži.
Vždyť silná jako smrt je láska,
vášeň jako šeol nezlomná.
Její šípy jsou šípy ohnivé,
Jahvův plamen.
Přivaly vod lásku nedokážou uhasit
a řeky ji nezatopí.
Kdo by dával veškeré bohatství svého domu,
aby si koupil lásku,
sklidil by jen pohrdání.

Pís 8, 6-8